

אקרופוליס

מגזין בהוצאת
אקרופוליס החדשה
בית ספר לפילוסופיה
כדרך חיים

פילוסופיה
תרבות
התנדבות

גיליון מס. 72
מרץ 2018 – מאי 2018

קוראים יקרים,

ענת סלע

החיים היום-יומיים, הפשוטים והמורכבים, מציפים אתגרים, דילמות ובחירה על כל צעד ושעל. קל לדמיין את הבחירה כצומת שממנו מתפצלות דרכים. במה נבחר? לאן נפנה? מה נחמיץ בשביל שבו לא בחרנו?

החיים הפילוסופיים, הפשוטים והמורכבים, רבי האתגרים והדילמות, מאפשרים לבחור מעבר לכיווני המרחב – בציר האנכי: בנעלה שברוח האדם, בטוב שאיננו אישי, בחלום ובשאיפה להתחדש ולהתקרב אל הטוב עם כל בחירה.

אך מיהו אותו גיבור אנכי, צודק ונכון ויודע? האם פגשנו אחד כזה אישית? האם הוא גיבור על בעל ראיית לייזר ויכולת אין-סופית להיחלץ מכל צרה ולסייע לכל יצור חי?

על פי המסורת החסידית, בכל רגע נתון קיימים בעולם ל"ו צדיקים, 36 צדיקים נסתרים שאינם נראים כגיבורי על, אלא דווקא יותר כחוטבי עצים ושואבי מים, החיים בצנעה ומסתפקים במועט. רוחניותם מתחזקת את העולם. במסורת הבודהיסטית מספרים על המלך שביקש ללמוד שיעור אצל הבודהא. פעם אחר פעם הוא חזר אליו, עם פחות ופחות גאווה ושררה, ובכל פעם נשלח ריקם. לבסוף הבטיח לו הבודהא, "חזור לארמונך ואני כבר אגיע אליך." כעבור שנה

חזר המלך זועם אל הבודהא וקרא לו שקרן. הבודהא שאל אותו אם הוא זוכר את אותו כלב מצורע שהתקרב אליו ושב בו בעט... היה זה הוא, כמובן, בתחפושת מטעה.

גיליון אביבי זה מוקדש להזדמנות לבחור בציר האנכי. תוכלו למצוא בו מבט השוואתי על המשמעות המעשית של היות אדם על פי דתות ותרבויות שונות; חנות ספרים שהיא נקודת חן בלב אזור קשה, יום וליל; חיפוש אחר גיבורי על אמיתיים; קריאת הידד לרוח האולימפית; וסיפור אמיתי על המרחב המורכב שבינינו.

במדור "ספר טוב" בחרנו להציג הפעם את ספרו של פייר פאולין, "האמן, החולם והלוחם" בהוצאת אקרופוליס החדשה, ונסיים עם קטע ממנו:

"זה תפקידנו על פני האדמה: לפסוע בשביל האנכי, שיאפשר לנו, בהגיענו לגבהים ובהתעלותנו מעל העננים, להרהר באושר שהוא מהותנו ולהרגיש את עצמנו באמת כאחים במשפחת בני האדם – האחוה האנושית."

הטוב, שאינו נגלה לעין, קיים ונחשף עם כל בחירה שלנו בו.

שלכם,

ענת סלע,
הוצאה לאור

אקרופוליס אביב 2018 תוכן עניינים

4 פילוסופיה לחיים רון חלבי	26 ספר טוב פייר פאולין
10 חידון היגיון אסף אטיה ורעות פרידמן	28 המרחב המורכב שבינינו ענת סלע
12 נקודה בעיר רחלי פלינט	34 לאן נעלמו גיבורי העל? רעות פרידמן
20 הרצאות נבחרות	40 הרוח האולימפית אור שפיר
24 קורס פילוסופיה כדרך חיים	

מנהלת הוצאה לאור:

ענת סלע

עורכת העיתון:

רעות פרידמן

עיצוב גרפי: **עפרה בהרב,**

מירב אגסי, ענבל בורד,

ליטל כספין

עריכה לשונית:

יפעת קלוגר

הגהות: **גדי טיסנבאום,**

רינה בן עמי

עיתון אקרופוליס החדשה,

עמותה ללא מטרות רווח

מספר 0-144-012-58

רשיון עמותה מספר 5222

כתובת דואר אלקטרוני

של המערכת: magazine@newacropolis.org.il

newacropolis.org.il

תוכן המאמרים והמודעות

בעיתון על דעת הכותבים

ועל אחריותם בלבד

והתמונות מארכיון

אקרופוליס החדשה.

www.newacropolis.org.il

איור השער:

ענבל בורד

B41
GER
ISES
PLATES
UTES
TE
HOPE.
ET
FT

פילוסופיה

"וְאַהֲבָתָם אֶת הָגֵר כִּי גֵרִים הָיִיתָם
בְּאֶרֶץ מִצְרַיִם." (דברים ק"ט)

רון חלבי

פילוסופיה לחיים |
רשימה מספר 3

צילום:
פייר פאולין ©
www.photos-art.org

אני מתגורר בעיר הגדולה תל אביב ותר את רחובותיה דרך קבע. לאחרונה פגשתי שלטים רבים, בעיקר בדרומה של העיר, המזכירים את הפסוק המצוטט בעמוד הקודם וקושרים אותו לבקשה/דרישה – לא לגרש את המהגרים שעמנו בישראל 2018.

מובן שכמו כל דבר שקשור לחיינו, הקול הזה הוא רק אחד מתוך קולות שונים שנשמעים בעניין. יש רבים שחושבים שמכיוון שמדובר רק במהגרים שהגיעו אלינו מתוך ניסיון לשפר את תנאי קיומם על ידי מציאת עבודה, ולא מדובר בפליטים שנמצאים בסכנה, ברור שיש להוציאם מתוכנו כי לא יכולים אנו לקחת אחריות גם על חייהם.

אחרים קוראים לפחות לקיים תהליך בדיקה שמקובל בעולם, כדי לבדוק בדיוק מה סיבת הגעת האנשים, וככל שמדובר בפליטים להציע להם מקלט בשל ההבנה כי חזרה של אנשים כאלה לארצם מסוכנת.

אין כוונתי כאן לנתח את המצב הספציפי לאשורו.

מצאתי עצמי, כאמור, נפגש בציטוט מספר דברים, והמילים הללו סירבו להניח לי.

חשבתי ארוכות והבנתי שיש בהן סוג של קריאה לעיון בסוגיה רחבה ועמוקה יותר מאשר הסוגיה של גורלם (חשוב כלל שיהיה, והוא חשוב בעיניי...) של המהגרים בישראל כיום.

כמובן, כמו תמיד, העיון הרחב העקרוני שנוגע במהותי מכיל ואף

קשור באופן קונקרטי וברור גם לסוגיה הספציפית.

מה יש במילים אלו? על מה הן מדברות?

ובכן, המקור המקראי נוגע במצווה שבני ישראל מצווים בה והיא לאהוב את הגר, הנוכרי, מי שהוא לא מבניהם, המהגר, האחר שהגיע לארץ לא לו. למה? ייתכן שיש סיבות נוספות אבל המצוין בפסוק מדבר על כך משום שאנו בעצמנו, בני ישראל, היינו גרים במצרים וככאלה שמכירים את החוויה, אולי אפשר להוסיף הלא פשוטה, עלינו להיטיב עם, לאהוב את מי שבמצב זה.

כאשר מנסים אנו לעבוד עם הציווי הזה, כסמן מוסרי כאן ועכשיו, עולות מספר שאלות: מיהו בדיוק הגר? האם הוא פליט שנרדף בארצו וסכנה מרחפת מעל ראשו? האם הוא "רק" זה שמבקש להיטיב את מצבו הכלכלי? ואיך עומד כלל זה ביחס לכלל אחר מוכר ואולי רחב יותר: "ואהבת לרעך כמוך"? האם בכלל זה ה"רע" הוא רק מתוך קבוצת בני ישראל? ומה עם עמי העולם באשר הם? ומה הכוונה באהבה? והאם יש גבולות לאהבה זאת? ואולי הנוהג "עניי עירך קודמים" מצר משהו מן הכלל הרחב של האהבה של רעך באשר הוא, או הגר אשר בתוכך?

מתוך ניסיון לענות לשאלות אלו אפשר להגיע למחוזות שונים, חלקם מוצגים היום בשיח (שיח במקרה הטוב, בליל של ביטוי רגשי אימפולסיבי במקרה הפחות טוב) המתקיים בסוגיה של

גורלם של המהגרים הספציפיים אשר עמנו.

אני בכל מקרה מבקש להביט במשמעות הרחבה יותר של ציווי זה, גם כשהוא יוצא מהגבולות של העם היהודי, תורתו וקיומו. המשמעות הרחבה מביאה אותנו לשאלת בסיס בחייו של היחיד, והיא מקומו של האחר.

תורות ודתות מתרבויות שונות התייחסו לשאלה זאת, ולפחות ברמה תיאורטית בכיוון דומה מאוד.

בנצרות – "אל תהיו חייבים דבר לאיש מלבד אהבת הזולת, כי האוהב את הזולת קיים את התורה. המצוות "לא תנאף", "לא תרצח", "לא תגנוב", "לא תחמוד", וכל מצווה אחרת, כלולות במאמר "ואהבת לרעך כמוך". האהבה אינה גורמת רעה לזולת, לכן האהבה היא קיום התורה במלואה." (אגרת שאול אל הרומים, פרק י"ג)

באסלאם – בחד'ית (סוג של תורה שבעל פה) מיוחסת למוחמד האמירה הבאה: "אף אחד מכם אינו מאמין באמת עד שהוא מבקש עבור אחיו מה שהוא מבקש עבור עצמו."

בהינדואיזם, במהאברטה, מופיע הכלל: "אין לעשות לזולת מה שאדם אינו רוצה שיעשה לעצמו. זוהי 'הדרך הנכונה לחיים'."

ובמאמרות קונפוציוס אנו מוצאים את הניסוח הבא: "שאל צה-גונג: כלום יש מאמר אחד שראוי לו לאדם לנהוג על פיו כל ימיו? אמר החכם: הלא הוא המאמר על נתינת הדעת על חבר:

מה ששנוא עליך אל תעשה לחברך." (מאמרות פרק 15, פסוק כ"ג)

אין ספק שלמרות הכיוון המאוד ברור ששולח את האדם להתייחס אל האחר כמו אל עצמו, יש כאן אתגר יסודי בחיים של הפרט כמו של מכלולים גדולים יותר שמתפקדים כפרטים (עם, קבוצה ועוד). מאין נובע אתגר זה?

אפשר לומר שהאתגר קשור לשאלה מה היחס בין האחד לבין מה שמחוצה לו, או למה שאינו אחד, רוצה לומר הרבים. פעמים רבות כל מה שאינו אני מאיים עליי.

בהקשר זה ידועה אמירתו של הפילוסוף הצרפתי ז'אן פול סארטר, שאותו הוא שם בפיו של אחד מגיבורי מחזה שכתב (בדלתיים סגורות): "הגיהנום הוא הזולת."

מילים מדהימות אלו מכוונות לכך שכל מי שאינו אני, על פי תפיסתו של סארטר, מאיים על החשוב ביותר עבורי כאדם והוא היכולת לחיות חיים אותנטיים מלאים.

מדוע האיום? משום שהזולת מסמן את הפיתוי לראות ולחוות את החיים דרך מושגים ותפיסות שאינן שלי באמת ושימושפעות מדרך החיברות שעברתי ועודני עובר.

לעתים השפעה זאת קשורה לכך שחלק מתפיסת זהותי כפרט או כעם מתעצבת לעומת אחר, פרטי או קולקטיבי. אין ספק שיש כאן ניסוח גבוה מאוד של האיום שבדרך כלל מתבטא ברמות הרבה יותר בסיסיות

הזולת מסמן את הפיתוי לראות ולחוות את החיים דרך מושגים ותפיסות שאינן שלי באמת ושימושפעות מדרך החיברות שעברתי ועודני עובר.

ואינסטינקטיביות הקשורות לאגו ולנטייה לאגואיזם של האדם.

בכל מקרה צריך לומר שהסכנה שעליה מצביע סארטר היא ברורה וממשית, ובמובנים מסוימים, גם אם לא לכך הוא התכוון, קשורה למה שבודהא כיוון והציע לאדם, להתעורר מחיים לכאורה לחיים ממש.

אז מיהו האחר? הרע? הגר? הנוכרי?

אפשר לראות אחר זה במעגלים שונים הקיימים בה בעת. האחר הוא הגוי, כל מי שאינו יהודי, כל מי שאינו בן עמי, הוא האויב שלי, כל מי שאינו חלק מהמדינה שבה אני חי, כל מי שאינו חלק מהקהילה שאליה אני שייך, כל מי שאינו בן עירי, כל מי שלא שותף לתפיסות חיי, כל מי שאינו בן מיני, השכן ממול, הדר ברחוב ועוד... ובכלל כל מי ומה שאינו אני.

ובאני? אין אחר? יש ויש. מכיוון שהאדם הוא יצור מורכב לא פעם האחר נמצא גם בתוכו, בדמות קולות שונים - חלקם מודחקים ברמות שונות, אינרסטים מגוונים ורצונות שלא תמיד נראים כקשורים.

כך נדמה שהחוויה של להיות אחר וזר היא חוויה מהותית בחיים של כל אדם, חוויה המתקיימת בינו ובין עצמו ובמעגלים רבים בינו ובין האחרים.

ובכל זאת, למרות הקושי של לראות ולעבוד עם מה שאיני יכול לתפוס

**מתוך עצמאות
והכרה הולכת
וגדלה מתגלה
לאדם מה מידת
שייכותו לבני
האדם באשר הם
ואף יותר מכך
לחיים בכלל.**

כקשור אליי, כחלק ממני, אין ספק שהחוכמה האנושית באשר היא מכוונת את האדם לחפש ולגלות זאת.

מרטין בובר בתפיסתו הידועה שאותה הניח בספרו "אני-אתה" משנת 1923, דיבר בדיוק על כך שהאדם היחיד מתעצב ומתגלה מתוך הדיאלוג המתמשך עם האחר, עם הסוגים השונים של האחר. במובן מסוים ייחודו של האדם הוא בכך שהוא קשור לאחר ולא יכול לעמוד בפני עצמו, לא מתוך תלות או חולשה אלא מתוך עצם טבעו.

האמירה מפרקי אבות: "אם אין אני לי? וכשאני לעצמי מה אני? ואם לא עתה אימתי?" (אבות, א, י"ג) נוגעת בדיוק בזה.

כן, יש משמעות לקיום של האדם כיחידה נפרדת ועצמאית, אבל מתוך עצמאות והכרה הולכת וגדלה מתגלה לאדם מה מידת שייכותו לבני האדם באשר הם ואף יותר מכך לחיים בכלל.

אם רואים אנו את מצוות אהבת הגר רק בראי הפשט שלה, אז מדברים אנו על עם ישראל והצורך שלו להיות סובלני ואוהב ומקבל את הגר שבתוכו. למה? משום שיש עמו את החוויה של להיות גר במצרים ורוצה הוא לעשות אחרת וטוב יותר עם הגרים שעמו ובתוכו כעת. פרספקטיבה זאת כבר שולחת אותנו לבדוק כיצד היא מהדהדת במציאות של שנת 2018.

אבל ברמה רחבה ופנימית יותר, מצוות אהבת הגר כפי שהיא מנוסחת בספר דברים (ומסתבר שלא רק בו...), נוגעת לבני האדם באשר הם ולתופעת הגר באופן הרחב ביותר שאפשר לתפסה.

היא מבקשת מאיתנו להתייחס לאחר עם מאמץ, לא באופן אינסטינקטיבי ומתוך אגואיזם מצומצם ופחד, אלא לאהוב אותו. למה? כי לא יוכל אדם לדעת עצמו או לחיות באמת ללא האחר, כי הוא האחר.

אפשר לחשוב מחשבות שונות ומגוונות על הסיטואציה של הגרים שעמנו כאן ועכשיו, אבל לאוהבי החוכמה שביננו, הפילוסופים שמבקשים לחיות את החיים לא רק ברמת הפשט שלהם, שמבקשים להעמיק להכיר את עצמם ואת העולם, מבקשים להתעורר ולהתרחב, כדי לעשות עולם טוב יותר - אי אפשר להם להיות אדישים לנוכח עוד ביטוי ברור, כואב וקורא לאהבה של האחר.

כולנו היינו גרים במצרים, כולנו עדיין גרים במצרים ואיך לא נחזיק זאת בלבנו כאשר באים אנו להתייחס למציאות חיינו ובתוכה האחר שבקרבתנו?

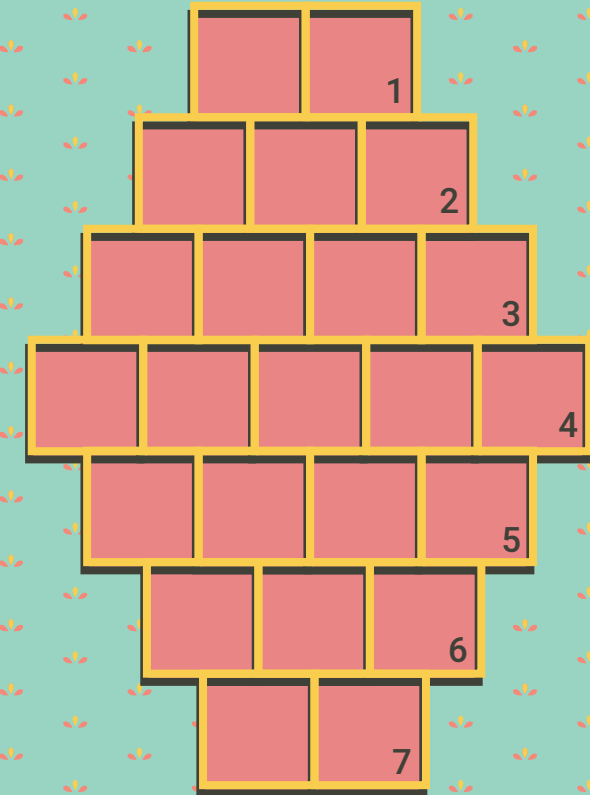
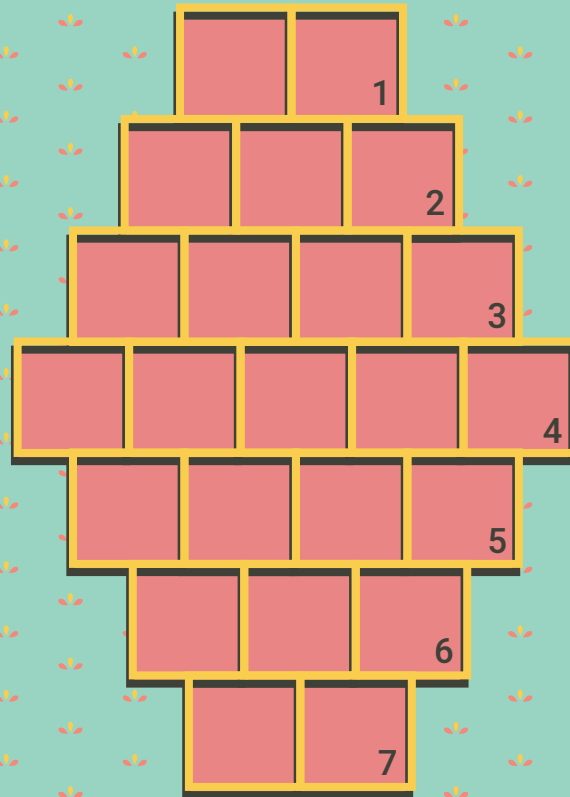
שלכם,

רון חלבי,

מנהל אקרופוליס החדשה בישראל.

חידון היגיון

לפניכם ארבע תשבצי פירמידות מילים. בכל קומה מסתתרת מילה. בכל עלייה או ירידה בין המדרגות נגרעת או נוספת אות אחת, והאותיות שנותרו יוצרות מילה חדשה. האם תוכלו לזהות את כל המילים?

1.הורה ממין זכר | 2.מגיעה, בדרכה | 3.סנטימנט, רגש שמכיל את כל שאר הרגשות
4.תהליך ריפוי ממחלה או פצע | 5.זאת שהגיעה | 6. ____ נגילה | 7.בתוכה

1.איבר בגוף, מרכז מערכת העצבים | 2.מרכז מערכת השמש, מקור אנרגיה |
3.מילה נרדפת להמתנה, גוף שלישי, לשון הווה | 4.יישום בפועלה של ניסיון וידע
5.הודגם כנכון, גוף שלישי, לשון עבר | 6.מילה נרדפת לעוצמה | 7.הוציא ליחה מגרונו

פתרון החידון:
בעמ' 47

עיצוב: ענבל בורד

חיברו: רעות פרידמן,
אסף אטיה

נקודה בעיר

כשהפסיק אוהב ת'נקודה, תמיד הוא אומר לה... שהוא פסיק על ידה." (יוסי בנאי)
בחנות ספרים עמוסה לעייפה, בשכונה קשת יום בדרום תל אביב, נצורים אוצרות ספרותיים. יצאתי לפגוש את יואל, בעל חנות הספרים "תגא", נקודת חן יוצאת דופן, לשיחה כנה על ספרים ועל החיים, על רוח וחומר ועל נוסטלגיה ומציאות.

רחלי פלינט

צילומים: ליטל
כספין

של שישי בבוקר" שלי.

שאלתי מיד אם יש במקרה ספרים של א"ד גורדון, ובלבי הייתי מוכנה לתשובה השלילית ששמעתי פעמים רבות בשיטוטי בחנויות ספרים אחרות בעיר (גם חדשים וגם משומשים).

הבחנתי שאולי התפרצתי למהלך של שיחה שהתקיימה והתנצלתי, אבל נעניתי שבשביל א"ד גורדון אין על מה להתנצל, ואז הגיעה התשובה המפתיעה: "כן בטח, שם בסוף, שני מדפים".

השמחה הייתה כפולה – גם מישהו שמכיר את מושא חיפושי ומעריך

גיליתי אותה במקרה כשהחנתי את המכונית שלי ליד הכניסה. דלת פתוחה כלפי הרחוב, בדרום הקשוח של העיר, היא לא תופעה נדירה. העין משתדלת לא לפלוש במבט מציץ, אבל פתאום הבנתי שזו לא עוד כניסה לחדר שהוא בית של מישהו או מועדון מקומי, אלא דלת למה שנראה כמו חנות קטנה לספרים משומשים. אחר כך הבחנתי בשלט שמספר על ספרים משומשים ונדירים ב-14 שפות.

באותו יום מיהרתי לדרכי, אבל לא התאפקתי מלהציץ לחלל הקטן והצפוף שהכיל שני אנשים ועשן סיגריה, שרק הוסיף את הנופך המתבקש ל"תגלית

המעברים הצרים ומדפי הספרים הישנים וניחוחם המיוחד – גם הוא קיים, אבל אותו היה קשה יותר לאחוז. כמו שלא ניסיתי לדלות מהשיחה את הנופך הרומנטי, הסנטימנטלי – יואל החזיר אותי למציאות על אתגריה. אבל אני מקדימה את המאוחר...

החנות נוסדה בימים שהתחנה המרכזית הישנה הייתה חדשה ושוקקת חיים, והרחובות היו הומי אדם. מכל הארץ באו לקנות פה. אני זוכרת את עצמי כילדה מגיעה מהצפון (לא של תל אביב) לקנות נעליים ברחוב הנעליים הידוע, נווה שאנן. גם ספרים משומשים היו אז עסק טוב.

יואל מספר שמכירת אנציקלופדיות הייתה הרווחית ביותר. זוכרים את "בריטניקה לנוער" ו"אנציקלופדיית אביב"?

באופן הולם, כך גם נבחר שמה של החנות: "תגא". יואל עבר על כל מילון אבן שושן, הגיע לאות תי"ו, נתקל במילה תגא ואותה בחר. תגא פירושו כתר בארמית, כתר גם של אותיות, אשר מורה על אופן ניגון בעת התפילה.

המיקום שלה היה אז מעבר לפינה. מאז נדדה למגרש שכן, ולבסוף הגיעה למיקומה הנוכחי ברחוב הגר"א 4. כבר מעל 20 שנה שהתחנה המרכזית

אותו, וגם שני מדפים! הופניתי דרך מעבר צר לחלק נוסף ונסתר של החנות, שנדמה היה שהתווסף בזה הרגע. מעין מסדרון שלם נוסף שהיה מקופל וכאילו נפרש כעת מחדש. אחרי שחלפתי על פני מדפים עמוסים בספרים, שמתוכם כבר הציצו כמה חברי ילדות נושנים, מצאתי את שני המדפים הנכספים.

"אני ממחרת עכשיו, אבל אחזור", הבטחתי. כשנכנסתי לסניף שלנו ("אקרופוליס החדשה" בתל אביב) ברחוב הסמוך, שיתפתי בהתרגשות את כל מי שהסכים לשמוע על השכנים שגיליתי, והופתעתי לגלות שחלק כבר הכירו אותם. בביקור הבא כבר התמקמתי מול שני המדפים הנכספים ובחרתי בקפידה שלושה ספרים. הפעם כבר דיברתי קצת עם יואל דוידוב, בעל החנות, ושיתפתי אותו כמה שמחתי לגלות את החנות וצמד המדפים הספציפי.

הפגישה הבאה עם יואל כבר נקבעה מראש כדי להכיר את הסיפור שמאחורי החנות הכל כך לא שגרתית בנוף השכונה הדרום תל אביבית, בסמוך לתחנה המרכזית הישנה.

בסיפור הזה יש מעט מן הנוסטלגיה והרבה מן החיים הפשוטים והיום-יומיים. המסתורין – שעולה מן

המקום הזה הוא אחד מרזי העולם... מקדש. לכל ספר, לכל כך שאתה רואה, יש נשמה. הנשמה של מי שכתב אותו, ונשמתם של אלה שקראו בו וחיו אותו וחלמו עליו. בכל פעם שספר מחליף ידיים, בכל פעם שמישהו מעביר מבט על דפיו, הנשמה שלו גדלה ומתחזקת!¹

הופניתי דרך מעבר צר לחלק נוסף ונסתר של החנות, שנדמה היה שהתווסף בזה הרגע. מעין מסדרון שלם נוסף שהיה מקופל וכאילו נפרש כעת מחדש.

¹ מתוך "צלה של הרוח", מאת ק.ר. סאפון.

הישנה סגורה ולא מגיעים הרבה אנשים. רובם יודעים על החנות מאתר האינטרנט שלה.

לדברי יואל, אין שום דבר מסתורי בספרים. "זה מסתורי, כביכול. יש משהו מזה בהתחלה כשנכנסים, אבל אז מתרגלים". ניסיון ראשון לשבור לי את המיתוס, אבל אני לא מוותרת:

מה הניע אותך לבחור לעסוק בתחום הספרים הישנים?

קיבלתי תשובה עניינית: "כי הייתה לזה תמורה גדולה יותר. פעם היו פה המוני אנשים. התחנה המרכזית הייתה מרכז הארץ, היה צפוף לעבור ברחוב השוקק והיו פה הרבה עסקים. היום הכול השתנה".

ואיך זה להיות פה עכשיו בשכונה? התשובה מפתיעה: "זה נחמד, למעט העובדה שיש פה חברה שבאים ליטול סמים. מסכנים. אי אפשר לעזור להם. אשתי באה לנסות לעזור, לדבר עם הבנות. באים עוד אנשים, ארגונים עם כוונות טובות. אבל לא מעניין אותם לקבל עזרה, רק קצת כסף למנה הבאה".

היית בוחר לעבור מפה לאזור אחר בעיר?

תשובתו אינה חד משמעית: אם המעבר לא היה כרוך באתגר כלכלי גדול מדי, יואל מצוין שהיה עובר למקום שיש בו תנועה רבה יותר. אבל, "היום אנשים פחות קונים ספרים בכלל ומשומשים

בפרט, גם בחנויות הספרים ברחובות הראשיים, אז אין טעם לעבור".

בכל זאת, האם אתה רואה ערך מוסף להישאר פה בשכונה?

אני נענית בשאלה מפתיעה: "למה את קוראת לזה שכונה?". התבלבלתי לרגע, "איך אתה מגדיר שכונה?", "שכונה זה מקום שאנשים גרים בו", הוא אומר. אני מתפלאת: "נו, ואנשים גרים פה, אז זו השכונה שלהם".

יואל מסביר שבמשך השבוע הם עובדים כל היום משעה מוקדמת בבוקר עד שעה מאוחרת בלילה. רק בשבת השכונתיות מורגשת יותר, כשרואים את האנשים הולכים לבית הכנסת ולכנסייה. הוא מוסיף שלדעתו בימיו לא יהיה פה שינוי דרסטי, אבל בעתיד הכול יהפוך למגורים, וזה כבר התחיל בחלקים קטנים בפרברי השכונה.

בתקופה האחרונה יואל צמצם את ימי העבודה, לכן כבר לא תראו אותו בחנות בימי שלישי ושישי, ובכל זאת הוא מעיד שהוא אוהב להגיע לחנות בבוקר. קליטתם של הספרים החדשים-ישנים שמגיעים לחנות מעניינת ומרתקת אותו. אבל מהר מאוד הוא מחזיר למציאות: "אבל כשאין תמורה, אז למה?".

אני ממשיכה לנסות להחיות את הרומנטיקה: **איזה ספר היית לוקח איתך לאי בודד?**

"דיוקן האמן כאיש צעיר", של ג'יימס ג'ויס. הוא מתאר תהליך שעובר נער עד היצירה שלו. זה מקסים בעיניי". מעניין ההקשר לעובדה שיואל עצמו כתב מספר ספרים בצעירותו.

שניים למבוגרים, וספר הרפתקאות אחד לילדים. לשאלתי אם יכתוב שוב, יואל עונה שהוא מתגעגע מעט לכתיבה, אבל לא בטוח שיכתוב שוב. ההרפתקאות הבאות של הגיבור בספר ההמשך המובטח בדף האחרון, אולי כבר לא יועלו על הכתב, אבל אולי יואל עוד יפתיע.

שהייה בין מדפי ספרים תמיד משרה שלוה. אני נזכרת בספרייה המופלאה שיש לנו בסניף תל אביב - שני חדרים שבאופן בלתי מוסבר יצרו מקום, שכל מי שנכנס אליו נשאב לתוכו ורוצה להישאר בו ולספוג מהחמימות ומהניחוח שהספרים טומנים בחובם. נדמה שמספיק לשהות בה כדי לספוג את כל החוכמה והמסתורין שהם מכילים.

דמיינתי את יואל יושב במשך ימים שלמים בחנות וקורא. אבל חנות זו עבודה.

בשיחה עימו הוא מספר לי שבשנים האחרונות לא מזדמן לו לקרוא הרבה, ובמשך השבוע הוא לומד גמרא מדי יום. הוא מסביר "יפה לראות איך החיים לפני 2,000 שנה קשורים להיות. אפשר להקיש מהלימודים לכל דבר. לא משנה שהיו פעם, מזמן".

אני שמחה למצוא מן המשותף - זה בדיוק מה שאנחנו עושים באקרופוליס - לומדים על דתות ותרבויות עתיקות ומגלים איך כל החוכמה העתיקה קשורה אלינו לחיים של היום. אנו לומדים את הפילוסופיה ומשתדלים ליישמה דרך התנדבויות ודרך פעילויות התרבות שלנו.

אני זוכרת את עצמי כילדה מגיעה מהצפון לקנות נעליים ברחוב הנעליים הידוע, נווה שאנן. גם ספרים משומשים היו אז עסק טוב

יואל מבקש לדעת איך יש לנו זמן לכל זה, שהרי כולנו אנשים עובדים. אני עונה שאנו מפנים לזה זמן, ובעיקר מתעדפים את מה שאנחנו רוצים שיהיה נוכח בחיים שלנו. "וזאת מאמינה שזה יעזור במשהו?", הוא שואל.

אני בעיקר מקווה! מנקודת מבטו של יואל, השינוי היה אולי בשוליים, מינורי... קיימת תחושה מתסכלת נוכח כל מה שיש היום בעולם: מלחמות או מנהיגים שעושים דברים נוראים. לדבריו, כל מה שאנחנו עושים לא יוכל להשפיע על תהליכים מדיניים.

אני מזדהה עם רוח דבריו ומסכימה שלא נראה את השינוי בקרוב, ואולי כלל לא נזכה לראותו בתקופתנו. אבל אם אף אחד לא יעשה כלום, אז לבטח לא יהיה שינוי. יואל מסכים לומר שאין ספק שיש השפעה כלשהי, ותוהה לכמה

אנשים זה יכול להגיע, משום שזה מיועד רק לאנשים כמוני, אנשים "נורמטיביים" שממילא לא צריכים את ההשפעה הזו כי הם חיים בתוכה. אני טוענת שכן צריך! ומעידה על עצמי שפעם הייתי מרוכזת יותר בדברים החומריים. כשהתחלתי לחשוב מה חשוב בחיים, על מה כדאי לשים דגש,

איפה כדאי לשים את הלב ועבור מה כדאי להקדיש את הזמן – מצאתי את הערוצים שאפשרו לי לעשות את מה שהלב כבר ידע. יואל מסכם: "נקווה ונתפלל".

לקראת סוף השיחה אני עדיין מבקשת לשמוע מיואל משהו שכנראה ציפיתי לשמוע מלכתחילה:

החנות שלך, הסניף שלנו ועוד דברים טובים שקורים פה בסביבה ('קולולם' – מיזם מוסיקלי חברתי נמצאים פה לא רחוק, ועוד כאלו שבטח לא הספקתי למצוא) – כל אלו הם מעין פנינים בשכונה הלא פשוטה שלנו. האם יש משהו מן החוויה הזו עבורך, בחנות הספרים שלך?

"יש, כן", הוא מהסס. היה קשה להוציא את זה ממנו, אבל הוא אומר: "אני יודע שזו פנינה וגם אין הרבה חנויות כאלו". ואז חזרה למציאות – "אבל

הקיום קשה מאוד, הפרנסה, הארנונה הלא הגיונית. וגם אין תמיכה לזה בארץ".

כמה חשוב לך לשמור על החנות? "אני נהנה פה, אבל קצת מיציתי. הילדים לא ימשיכו אחריי כי אין בזה פרנסה".

אז למה שמרת אותה?

"המחנכים שלי בצעירותי אמרו לי שאני צריך להיות מורה. אני לא איש עסקים. אם הייתי כזה, לא הייתי מתעסק בספרים". **אז למה בכל זאת?** "אין לי תשובה מוחלטת".

הדימוי של הפנינים המפוזרות בשכונה הזכיר לי את המונח **"אקופונקטורה אורבנית"** שטבע חיימי לרנר, ראש עיריית קוריטיבה שבברזיל, העיר הנחשבת לחזון העירוני לפיתוח בר-קיימא. קוריטיבה הפכה למודל העיר הירוקה. הכוונה במונח היא לתהליך ריפוי של העיר, בעזרת קביעת פרויקטים נקודתיים שיכולים לשנות אותה ואת הדינמיקה שלה. אלו יכולים להיות פרויקטים שקשורים לאדריכלות, תחבורה, מיחזור, תעסוקה ועוד. הרעיון הוא "לדקור" אזור בעייתי בעיר באמצעות אחד הפרויקטים ולתת להשפעה שלו

לחלחל ולהשפיע, ממש כמו בדיקור סיני.

שיתפתי את יואל בהגיג האחרון הזה, וסיכמתי: **אנחנו שמחים שאתה פה! גם אם הזמנים השתנו ובמיוחד בגלל זה, חשוב שתישארה נקודות כאלו בשכונה, בעיר.**

ופה, מעל דפי העיתון, אני מוסיפה שאני מאמינה שזה משפיע, גם אם ברבדים עדינים.

בכל פעם שעובר מישור ומגלה או נזכר שיש כאן חלל שמכיל בתוכו עולמות נושנים, עשירים ומרתקים, ומישור אחר מאיזושהי סיבה שומר על הנקודה הזו בעיר, משהו מזה מחלחל ונספג.

משהו מהניחוח של הדפים הישנים עם האותיות שמצטרפות לסיפורים יפים, מרגשים, כואבים, מלמדים... ממשיך איתו. ■

ממש לפני הדפסת הגליון, נודע לנו שחנות הספרים "תגא" נסגרה. הנקודה הספציפית הזו כבר לא קיימת במיקום המסויים הזה, אבל אולי תתגלה נקודה מעין זו במקום אחר בעיר, מקום נוסף שבו זקוקים לה.

¹ מתוך "צלה של הרוח", מאת ק.ר. סאפון.

עקרונות אקרופוליס החדשה

אקרופוליס החדשה היא תנועה של אנשים החולמים על עולם טוב יותר, המתחיל קודם כול ולפני הכול באדם טוב יותר. אדם זה נמצא בתוך כל אחד ואחד מאיתנו – זה המבקש לגעת בחיים, לראות את האחר ולחזור לידיעה הפנימית שאנחנו חלק ממשוהו רחב יותר.

המילה "אקרופוליס" משמעה "העיר העליונה" – אותו חלק גבוה בערי יוון העתיקה, המסמל את החלק הגבוה באדם (בדומה לקונספט של "ירושלים של מעלה"). בכולנו יש ערים "נמוכות" – מקומות של אגו ונפרדות, אבל בכולנו יש גם מן הערכים האוניברסליים – הטוב, הצדק, היופי, האומץ והאמונה. אנו מאמינים שהעולם היום זקוק למידה רבה יותר של "ערים עליונות" כאלו – אשר אינן בנויות מאבן, אלא מבני אדם המחפשים להכיר את עצמם ולגלות מחדש את הקשר הנסתר שמחבר אותנו זה לזה, לטבע ולמורשת האנושית.

אקרופוליס החדשה היא ארגון בין-לאומי ללא מטרות רווח, מאז 1957, הקיים ביותר מ-60 מדינות, ופועל לאורם של 3 עקרונות מרכזיים:

אחוזה

קידום אידיאל של אחווה בין-לאומית המבוססת על כיבוד המעלות האנושיות, ללא הבדל של גזע, מין, תרבות, דת, מעמד סוציאלי וכדומה. הכרחי היום, יותר מתמיד, לחפש ולראות את מה שמאחד בינינו על פני מה שמפריד בינינו והופך אותנו לשונים, לכאורה. האידיאל האנושי הוא אוניברסלי, חוצה גבולות ומדינות. הוא מבקש מאיתנו להתעלות מעבר לזהויות הזמניות והמפרידות, שבהן אנו נאחזים, תוך כיבוד ההבדלים המיוחדים אותנו, המרכיבים את הצבעים השונים של הפלטה האנושית.

ידע

טיפוח אהבת החכמה דרך הלימוד ההשוואתי של הפילוסופיות, הדתות, המדעים והאמנויות, במטרה לקדם את הידע על האדם, על חוקי הטבע ועל חוקי היקום.

בעולם שבו הידע נגיש אך גם עלול להטביע אותנו במילים, ברעיונות ובדעות, חשוב לזהות את הידע המהותי של המסורת האנושית, העתיק כאנושות עצמה. ידע זה נוגע בצורך שהיה לאדם מאז ומעולם להבין את מהותו ואת המציאות סביבו. דרך לימוד של מקורות חכמה שונים, המביאים זוויות שונות של הסתכלות על המציאות, ניתן לראות בצורה בהירה יותר את הפאזל כולו, ולא רק את חלקיו השונים.

התפתחות

פיתוח הטוב ביותר שבפוטנציאל האנושי, תוך קידום הגשמת האדם כפרט ושילובו בחברה ובטבע, כגורם אקטיבי ומוזע למען שיפור העולם. אנו מבינים כי התפתחות מאוזנת ומקיפה של עצמנו, ומימוש התכונות הטובות ביותר של הטבע האנושי שלנו, הם ככל הנראה הערובה היחידה להתקדם לעבר עולם טוב יותר. בכולנו יש פוטנציאל עצום של מעלות, אך ככלל, רובו נותר חבוי. לכן אנו רואים את ההתפתחות הפנימית כהכרח מרכזי – המתחיל בהשגת הרמוניה בין המחשבה, הרגש והפעולה, ומוביל לחיים מאושרים יותר.

תיקון ליל שבועות ברוח אוניברסאלית

לילה של לימוד פילוסופי
בנושא תיקון האדם, החברה והעולם

בתוכנית הערב:

- < הרצאה קצרה על מהות התיקון וכיצד הוא משתקף בתפיסות מתרבויות שונות
- < לימוד במעגלי שיח שונים
- < שירה משותפת של ניגונים עתיקים

< כפר סבא - מוצ"ש 19.5 21.00 עד חצות

< ירושלים - מוצ"ש 19.5 21.00 עד חצות

< חיפה - שישי 18.5 21.00 עד חצות

< ראשל"צ - שישי 18.5 21.00 עד חצות

< תל אביב - רביעי 16.5 20.00-22.00

לפרטים נוספים והרשמה - www.newacropolis.org.il

סניפים בישראל

סניף באר שבע
עולי הגרדום 12
054-5826732

סניף חיפה
אלחנן 16
04-8381610

סניף ירושלים
שבטי ישראל 24
02-6221399

סניף כפר סבא
וייצמן 89
09-7665799

סניף ברמיאל
ערבה 9
054-2182202

סניף קרית
דפנה 3א', קרית ביאליק
04-8402660

סניף ראשון לציון
תרמ"ב 22
03-9561002

סניף תל אביב
סלומון 7
03-5104426

www.newacropolis.org.il
info@newacropolis.org.il

פילוסופיה

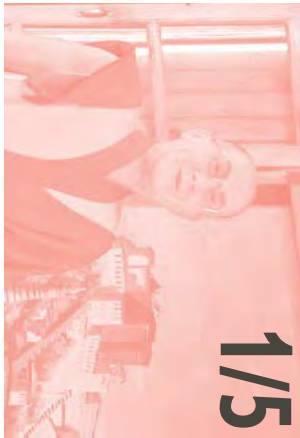
תוכנית לימודים אחידה בכל סניפינו
ברחבי העולם שמקורה בלימודים
שהתקיימו בבתי ספר של חכמה
בתקופות שונות בהיסטוריה.

תרבות

אנו יוצרים אמנות ועוסקים בה בכלי
על מנת לגעת בלבבותיהם של האנשים,
לעורר ולהזכיר לאדם מיהו ומה הוא
יכול להיות.

התנדבות

קבוצת המתנדבים שלנו מקיימת
פעילויות למען הסביבה והקהילה,
המתבססות על ערכי הנדיבות,
הסובלנות והאחוזה. גם מי שאינו חבר
באקרופוליס מוזמן להצטרף לפעילויות
השונות.

אמנות האושר

אושר אמיתי אינו תולדה של מזל או נסיבות זמניות ואינו תלוי בדברים חומריים. המפתח לאושר נמצא אצל כל אחד מאיתנו, אם רק נעז להפשו באמת...

20:00 / סניף כרמיאל

זוגיות ואפלשון

זוגיות יכולה להיות מסע מדהים או צעדה מפרכת. אנו משקיעים המון אנרגיה בהשגת אהבה, ולאחר מכן לא יודעים תמיד כיצד לשמור עליה. באו לשמוע כיצד זוגיות יכולה להיות דרך ישירה להתפתחות רוחנית אישית ומשועפת. הרצאה חווייתית על משמעות הזוגיות והאהבה וגם תרגיל שיראה לנו איך להיות בן הזוג של עצמנו.

19:15-17:00 / סניף קריות

על החיים ועל המוות

חיים נכונים ע"פ ספר המחים השביטי אין מסתורין גדול מזו של סוד החיים והמוות. האם המוות הוא הסוף של הכל? מה הקשר בין חיים נכונים לבין פחד מהמוות? הרצאה חווייתית בהשראת ספר המחים והחיים השביטי "הבארדו שודול" על חיים נכונים, מוות, ומה שביניהם.

20:00 / סניף תל אביב

הרצאות ואירועים נבחרים

בסניפים ברחבי הארץ

הרוח של התזונה

כיצד אכילה יכולה להפוך לפרקטיקה רוחנית? האם ניתן להזין את עצמנו גם ברמות עדינות יותר מהרמה הפיזית? הרצאה ושיח על גישה פילוסופית לנושא התזונה.

16:00 / סניף חיפה

לחיות ברגע- סדנת פילוסופיה והתבוננות פנימית

אפשר להעביר חיים שלמים בלי באמת להיות. אנו מוצפים במילים, גירויים והתרחשויות כל הזמן. האתגר הוא להצליח להיות מחוברים לעצמנו, כי קל מאוד ליפול ל"מכאניות" ולא להיות את החיים במלואם. החכמה העתיקה שמה במרכז את האפשרות להיות חיים ערים, ולהביט במציאות כפי שהיא. הרצאה וסדנת תרגילי מחקר והתבוננות פנימית.

20:00 / סניף תל אביב

בעקבות המסע הפנימי

החיים הם הרפתקה המשלבת שני מסעות – החיצוני והפנימי. התרבות שלנו כיום מתעסקת בעיקר במסע החיצוני, למרות שהמסע הפנימי עשוי להיות משמעותי יותר. הרצאה ושיח בהם נקבל השראה מתרבויות ופילוסופיות שונות, ביחד עם כלים פרקטיים שיסייעו לנו להעמיק את המסע בתוכנו.

20:00 / סניף כפר סבא

חיוגה של האושר

האם יש פסמה נספת עליה יושב האושר ומחכה לנו, או שאולי הוא הרבה יותר קרוב ממה שאנחנו חושבים? בהרצאה ננסה לענות על השאלות: מיהו האדם המאושר, היכן לחפש את האושר וכיצד להפוך אותו לחלק משגרת חיינו.

19:00 / סניף ראשון לציון

מועדי פתיחת הקורס בסניפים:

23.4	יום ב'	חיפה
3.6	יום א'	ירושלים
23.4	יום ב'	כפר סבא
15.5	יום ג'	כרמיאל
23.5	יום ד'	קריות
29.5	יום ג'	ראשון לציון
16.4	יום ב'	תל אביב

* כל ההרצאות מתקיימות בשעה 20:00

* בשבועות שלפני פתיחת הקורס תתקיימנה הרצאות מבוא בכניסה חופשית. לפרטים פנו לסניף הקרוב אליכם.

פרטים על הקורס באתר: www.newacropolis.org.il

קורס פילוסופיה כדרך חיים

קורס המבוא ללימודים באקרופוליס מציע גישה פילוסופית לחיים. הקורס נוגע בשאלות מהותיות ועמוקות ומעניק מבט רחב על האדם, החברה והעולם. במהלכו, נכיר ונלמד מושגי יסוד מהחכמה העתיקה, כמו גם כלים פרקטיים ליומיום.

תכני הקורס:

1. דע את עצמך

רמות ההכרה הקיימות באדם, על פי מורשת המזרח והמערב. מה זמני ומה נצחי בתוכנו?

2. קארמה יוגה - המעשה הנכון

הדרך להשגת החופש לפי ה"בהגודגיטה"- ספר החוכמה של הודו העתיקה וסיפורו המופלא של ארג'ונה הלוחם.

גלגולי נשמות, דהרמה, קארמה, הצורך לזהות את המעשה הנכון והדרך להגשמתו.

3. בודהא והדרך לשחרור עצמי

ה"דהאמאפאדה" - תורתו של בודהא והאפשרות המעשית להבחין בין מציאות לאשליה, ולהשתחרר מהסבל.

4. לשמוע את "קול הדממה"

"קול הדממה" - ההוראות לצועדים בדרך על פי הבודהיזם הטיבטי. כיצד להתכונן למסע רוחני ולהתגבר על המכשולים הניצבים בדרך.

5. כלים לחיים - היום כמו בעולם העתיק

המושג "סדר" על פי כתביו של קונפוציוס. הערך העליון וה"מעלה", כאמצעים להשגת האושר על פי אריסטו. "מעאת"- מושג ה"יצדק" ממזרים העתיקה, כיצד לממש את הפוטנציאל ולהשפיע על העולם.

6. האמן, המאוהב והפילוסוף - מי אתה?

שלוש הדרכים להתפתחות על פי פלוטינוס והתנועה הכפולה של הנשמה. מושג האחריות האינדיבידואלית בפילוסופיה של הסטואיקנים.

7. האור בקצה המערה

היציאה מחושך לאור ומבערות לחכמה, על-פי מיתוס המערה של אפלטון. מיהו פילוסוף, מיהו פוליטיקאי? מה תפקידים כיום?

8. צדק חברתי

הפוליטיקה כמדע העוסק בביטוי האתיקה

בחברה. תפיסת הצדק והחינוך של אפלטון והמחלוקת בינו לבין אריסטו. מורשתו של פיתגורס - בית הספר האחרון למסתורין במערב.

9. צורות ממשל שונות

מהמלך - כהן ועד לאנרכיה, הצורות השונות לארגון המדינה והחברה המסורתית מול החברה המודרנית.

לידתה של הדמוקרטיה ביוון העתיקה ומאפייניה הפילוסופיים.

10. הדרך למסתורין

התפקידים המסורתיים בחברות עתיקות- ילדות, בגרות וזקנה. הדרך למסתורין: חניכות שבטית, מיסטיקה ומאגית. המסתורין כתהליך חינוך שלם.

11. דיאלוג פילוסופי

דיאלוג בנוסח יוון העתיקה, והתנסות משותפת ב"קרמה יוגה", שילוב של "תורת העין והלב".

12. כשמיתולוגיה והיסטוריה נפגשות

ההיסטוריה כזיכרון העבר והמיתולוגיה ככלי המעניק לה משמעות וכיוון.

13. הסוד של הסמלים

הסמלים מאפשרים את הקשר לרעיונות מופשטים. דוגמא: עץ החיים בקבלה, הנו עץ של סמלים המבטאים רמות שונות באדם וביקום. באמצעותו ניתן ללמוד על תהליך הבריאה של האדם והעולם.

14. גלגל החיים

היוגות ההודיות, המעבר לעידן הדלי, האם הוא יוביל לרנסאנס רוחני? מה ניתן לצפות מה"עידן החדש", ומה הוא לא יהיה.

15. ניצוץ התודעה באדם

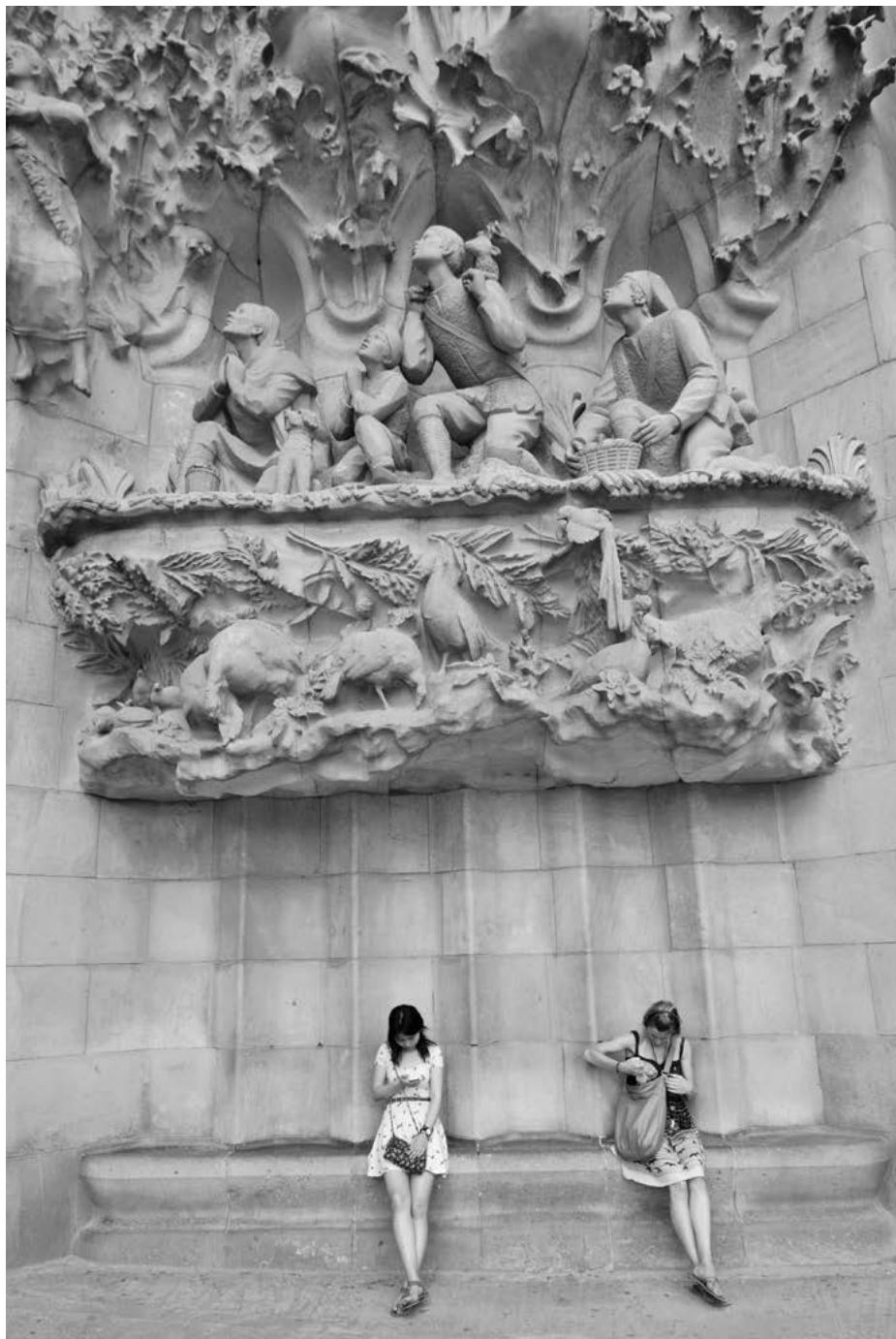
מהו האדם באמת - המיתוס של פרומתאוס ומשמעותו. מהו העתיד האנושי?

16. סיכום - איפה אנו ולאן ממשיכים?

סיכום הרעיונות המרכזיים והצצה אל לימודי ההמשך, המציעים את הצעד הבא לשינוי.

במהלך הקורס יתקיים מפגש של שיחות אישיות עם המשתתפים וסמינר תרגילים חוויתי.

הרצאות מבוא בכניסה חופשית!

ספר טוב | ציטוטים מתוך "האמן, החולם והלוחם"

מאת פייר פאולין

פייר פאולין

צילום:

פייר פאולין ©
www.photos-art.orgart.org

ניתן לרכוש ספר זה
וספרים נוספים
בהוצאת אקרופוליס
באתר:
bit.ly/2BmeAfq

ברגעים אלו בהם הטבע מנביט החוצה את קסמו ומבטא תקווה ויופי כשפה אוניברסאלית, נרצה גם אנחנו לקבל השראה ממנו, לכבוד ההתחדשות שבחיינו. על ערך היופי וסגולותיו, ברמה האישית והאנושית, ניתן ללמוד מהספר של פייר פאולין "האמן הלוחם והחולם", המדבר על היופי ועל האמנות ככלים לחיים מלאי משמעות.

להתקרב לאב הטיפוס – יופי, צדק או כל דבר אחר – התקרבות זו תדרוש מהאדם לשנות את עצמו כדי לחלוק את מהותו של אב הטיפוס בתוכו.

זהו מחיר ההתבוננות שעל כולנו לשלם. הוא דורש שראיית הצדק תאפשר לנו לחנך את עצמנו ואת האחרים בצורה טובה יותר, שההשתנות שנעבור עבור היופי תהפוך אותנו, בהכרח, למוארים יותר ושהמחיר אותו נשלם עבור ההתקרבות לחכמה יהפוך אותנו לפילוסופים.

אב הטיפוס אינו נמצא בתנועה. הוא אינו משתנה. הוא לעולם לא ירד אלינו כמעין חסד עליון. האדם הוא זה שצריך להגיע אליו. לשם כך נבראנו. זה תפקידנו על פני האדמה: לפסוע בשביל האנכי שיאפשר לנו, בהגיענו לגבהים ובהתעלותנו מעל העננים, להרהר באור שהוא מהותנו ולהרגיש את עצמנו באמת כאחים במשפחת בני האדם – האחוה האנושית. "

"לא יכול להיות יותר יופי מאשר אמת בעולם, היות שמדובר בביטויים שונים של אותו הדבר. עם זאת, נדמה לי שלרובנו קל הרבה יותר לתפוס ולהבין את המהות האחת כאשר היא מתבטאת בצורה של יופי מאשר בצורה של צדק. כפי שטענתי בתחילת הספר, הפוליטיקה (שאמורה לבטא צדק) כבר מזמן אינה נתפסת כמדע קדוש – כזה המאפשר ביטוי לאב הטיפוס, דבר שמעולם לא הייתה צריכה להפסיק להיות.

לעומתה, היופי, מאחר שהוא נגיש לכול, הוא הדרך הטבעית לאחד בין בני האדם. הזדהות עם היופי מאפשרת להכיר גם באחר, תוך כיבוד ההבדלים וזיהוי המשותף.

הכרה ביופי מאפשרת לבני אדם שגדלו בתרבויות שונות לחלוק את הדבר המהותי ביותר ולהכיר בעצמם כ"יפים".

לא משנה באיזה גשר נבחר על-מנת

ענת סלע

עיצוב: ענבל בורד

המרחב המורכב שבינינו

ביומנו, הרהורים, כתב מרקוס אורליוס: "שער לך תמיד את התבל כיצור אחד, בעל חומר אחד ונשמה אחת, וראה כיצד הכול מתייחס לתודעה היחידה של אותו היצור, שכל מעשיו מונעים על ידי הדחף היחיד שלו, ולכל דבר יש חלק בהתרחשויות המתקיימות." מצבים מורכבים שונים, ובעיקר כאלה הנושאים מתח וקונפליקט מאתגרים את יכולתנו לזכור את האחדות ולא להיכנע לנפרדות. **סיפור אמיתי**

לעין, ומצד שני לא לעצום עין. לא פשוט. במיוחד באשר לוואדי ערה, אני חשה צער אישי עמוק בכל פעם שיש התקוממות. פגשתי שם לאורך השנים באנשי חינוך טובים בגני ילדים מושקעים, שזכו בפרסים, גנים מושקעים על ידי כל השותפים, המדינה, הרשויות המקומיות, הצוותים החינוכיים וההורים. וכשמוסר מצג הזעם אנו אמורים להתחבר מחדש לאותו קשר שנגדע, כאילו הזעם לא היה קשור אלינו, אנשי החינוך. ובאמת, בהרבה מובנים הוא לא היה קשור אלינו, אבל... אנחנו בני אדם

בוקר אחד באמצע השבוע נסעתי לכנס בעיר ערבית בצפון. שלושה ימים קודם פרצו שוב מהומות בוואדי ערה, כביש 65, בגין הצהרת טראמפ. יומיים קודם לפרוץ המהומות נסעו שתי חברותיי לכנס בערערה, והנה יומיים אחרי – הכביש חסום, מיידים אבנים ומייצרים מצג של יום זעם. כביש זה, היושב על דרך עתיקת יומין, מייצג את הקוטביות החדה המטלטלת אותו: סגור-פתוח, מסוכן-בטוח. מצבי מתח אלה מבקשים מאיתנו לשקול כל יום לגופו, לא להכליל ולא לקחת חלק בהקצנה. מצד אחד לא לשפוט את המציאות רק על פי הנראה

בכל מקום, עם חששות, תסכולים, מבוכה ופחדים ובעיקר עם מערכות יחסים מורכבות רבדי רבדים ופיתולי פיתולים.

מה קשור ואדי ערה לעיר שאליה מועדות פניי?

על פי המפה הנראית לעין, לא אמור להיות כל קשר. אבל האם ניתן לסמוך רק על המפה הנראית לעין?

בעודני מכינה את הרצאתי מתברר לי יותר ויותר שהתקררתי קשות. דרכי הנשימה הולכות ונסתמות והגודש מכביד על המצח. האם זו תהיה עילה לא לנסוע לכנס? מובן שלא. גם אם ניתן יהיה לאשר שאני חולה על פי קולי המאנפף, זה נשמע, לי לפחות, כמו תירוף חלש. כי מה שבאמת מעיק עליי הוא לא ההתקררות או הנסיעה הארוכה. מה שבאמת מעיק עליי הוא שאיש לא יחכה לי בפתח העיר או בנקודת ציון כלשהי. עליי לסמוך על ווייז ולנווט בעצמי למקום שיש לו רק שם, "מרכז קהילתי" ללא כתובת.

הראש מחפש נקודות אור שיקנו ללב ביטחון, ועולה במחשבתי סאלים, עמית לעבודה, אדם שאני מעריכה ומחבבת. אדם שמקרין חום אנושי, שקט פנימי ואורך רוח, שהוא גם תושב אותה עיר. באחד מימי העיון של היחידה ששנינו עובדים בה, סיפר לי את קורות חייו והם נחקקו בזיכרוני. משפחתו, איך לומר, פונתה / נמלטה / גורשה (לא מילים נרדפות אלא מילים רודפות המייצרות זהות) מהכפר בשיט ב-1948. הכפר, שנמצא בנפת רמלה, הוזכר בכתבי הגיאוגרף הערבי,

יאקות אל חמאווי, במאה ה-13. על פי ויקיפדיה, שטח הכפר ב-1945 היה 18,553 דונם וחיו בו באותה שנה 1,620 נפש.

סאלים כבר נולד בפחון זעיר בן תא אחד בעזה. בפחון שלצדו זרם קילוח שופכין דקיק ללא הפרעה, הם היו ארבעה - אב, אם, בת ובן. העוני הרב שלח את אבי המשפחה לעבוד בירדן, ומשם שלח כסף ככל שיכול היה אל משפחתו. אך עם הזמן המרחק הגיאוגרפי התגבש למרחק ברבדים נוספים. האב נישא שנית בירדן, והילדים נשלחו אליו כדי להשיג השכלה טובה. הקשר עם האם נותק.

לאחר שסיים את לימודיו בהצטיינות נשלח סאלים לרוסיה ללימודים טכנולוגיים גבוהים. כשסיים אותם שובץ לעבודה במפעל מכונות במזרח אירופה, שם עבד במשך כמה שנים טובות. מאז הועבר לירדן בילד, לא היה לו דרכון, אלא רק "תעודת מעבר", שעם הזמנים השתנה המרחב שאפשר היה לעבור איתה. מעברים נפתחו ונסגרו וסאלים מצא את עצמו כבר בשנות ה-30 לחייו, עדיין ללא זהות, ללא לאום, ללא תעודה, המאפשרת מעבר חופשי מדאגה. "כשאני נזכר בעצמי אז, "שיתף, "לא הייתה לי שום תקווה, שום שייכות לשום מקום בעולם. לא היה מקום בעולם שיכולתי להגיד עליו 'שלי'." כשהמפעל שהועסק בו נסגר, מצא את עצמו סאלים בקפריסין, מחפש שוב עבודה, הכי קרוב שניתן לו להגיע אל אזורנו. שם פגש את מי שתהיה אשתו, ערבייה ישראלית, והשניים בחרו זה

בזה והחליטו להינשא.

כאן ניתן לפתוח בסיפור חדש וארוך. איך מבצעים בפועל את הנישואין? איך מתאפשר לו להיכנס לישראל - דרך מצרים, מכיוון שדרך עזה, מקום הולדתו, אין מעבר? כמה חודשים יידרשו לכך? מי יזהה אותו? מי יאשר אותו? מי יקבל את פניו והאם על פי זכות?

סאלים, עמיתי, אינו איש מר וכבר שנים רבות שהוא היכה שורש והקים בית ומשפחה, והריהו אדם מכובד בקהילה, מורה ומדריך.

חשבתי עליו לקראת נסיעתי לאותה עיר. הרהרתי בהזמנתו החוזרת לבקר אותו בביתו ולהכיר את משפחתו.

זו יכולה להיות נקודת אור שתקנה ללב ביטחון. אבל, למה מכל ימות השנה דווקא עכשיו? כי יש בי חשש? כי זה יכול להיות כל כך קל לפגוש אותו כתושב ותיק של העיר ולנסוע אחריו ללא היסוס אל "המרכז הקהילתי" נטול הכתובת שאליו אני אמורה להגיע? זה לא נתפס בעיניי כמעשה חברי ואף לא כמעשה הגון, להתכבד בהזמנתו, כשהמניע הסמוי מן העין, כלומר החשש, הוא המחולל את הפנייה.

בשם האתיקה ויתרתי, ויצאתי לדרך. "כולם מחכים לך", מסמסת לי המארחת, אך לא היא ואף לא איש סביבה יודעים להנחות אותי בדרכים. התכוונתי להגיע מהכניסה הראשית, אבל ווייז מושך אותי ימינה בצומת, ואחרי זמן מה שמאלה אל תוך מטעי זיתים. יפה, אני אומרת לעצמי, נפש חיה אין... טוב, אם למות אז לפחות

במטע זיתים ביום שמש נאה שכזה. הכביש החקלאי מתפתל ומגיע אל אזור תעשייה שומם. עוד כמה פיתולים ואני מובלת אל סמטה במה שנראה כשכונה חדשה. "הגעת אל היעד", ווייז מצהיר בביטחון. אני ממשיכה קצת קדימה, בודקת ימינה ושמאלה, אך אין שום דבר שניתן לכנותו מרכז קהילתי. רק בתי מגורים חדשים ונאים. אם יוצאת מרכב עם פעוט בזרועותיה. אני יוצאת אליה בחיוך. היא לא שמעה על מרכז קהילתי.

אני מתקשרת למארחת, "איפה את נמצאת?" היא שואלת. אין שום סימן זיהוי שאוכל למסור. "אם תראי כיכר ובה שעון..." היא מנסה, ובאותו רגע זה נשמע לי כמו הנחיות להגיע לגבעה כחולה על הירח.

אני בלחץ. זה לא פחד, כי המקום לא משדר אליי טינה, הוא פשוט אטום בפניי. אני מתעכבת, מאבדת זמן יקר ומרגישה אי נעימות מתסכלת. "מה עוד יש לידך?" אני שואלת אותה. "תנסי את הספרייה העירונית", היא משיבה. הו, זו כבר הקלה. ווייז מזהה ספרייה עירונית ומוביל אותי אליה, שוב דרך אזור התעשייה.

אני חונה ונכנסת רגלית בשביל וכאן פוגשת לראשונה את האנשים. בדרך כלל בכנסים כאלה מכירים אותי ובדרך כלל שמחים לקראתי. הקבוצה הזו מתכבדת בארוחת הצהריים בפנים חתומות. המארחת לא נמצאת אפילו ברחבת הכניסה. לא רק העיר, אלא גם הקהל אטום בפניי. זרות עומדת באוויר. הכנס מתחיל וראשון המברכים הוא ראש העיר. הוא מדבר

"ערכו של כל אדם הוא לפי ערכם של הדברים שאלהם הוא נושא את נפשו", וזה מחזיר את האחריות לכל אחד ואחת מאיתנו.

רק ערבית, ולא משרבב אפילו משפט אחד בעברית לעברי במחווה של קבלת פנים.

אני מקשיבה רוב קשב, ומאחר שאני מבינה בערך מילה אחת מתוך כל עשר, אני מקשיבה גם לגבותיו, גם למצחו, לקמטי עיניו, לחיובו. הוא נראה לי כמו איש נעים הליכות שאוהב בכל לבו את העיר שלו, ושמח ואפילו גאה בכך שהכנס זימן גגנות מכל אזור הצפון לעירו. "זוהי העיר שלכם", הוא אומר, "חזרו אליה בכל עת." ואז הוא עובר לנושא אחר, לא ברור לי מהו, אך גבותיו מתקרבות זו לזו, מצחו מתקדר וקולו מרעים. הוא משמיע מחאה כלשהי. אומר על משהו שלא ייתכן, ובקהל עוברת אוושת שמלות מסורתיות שנוגעות אלו באלו.

כאן גוהרת אליי המארכת ולוחשת באזני, "את יודעת, הוא רופא ילדים במקצועו." ייתכן שמבוכה מביאה אותה לחלוק איתי פיסת מידע זו, שאינה עוזרת לי להבין כנגד מה הוא מוחה, אבל המידע שופך אור נוסף על קמטי עיניו והבעתו.

אחריו קם לברך עמית אחר שלי, אדם נעים הליכות, שמשלב בדבריו מילה פה ומילה שם בעברית, מביא אותי

ליחס הבנה של מילה אחת מתוך חמש. בקלות יחסית אני משלימה פערים ומוחי מתעייף פחות מאיסוף רמזים.

מיד אחר כך קם ראש העיר כדי לפרוש. הוא לוחץ את ידי כולנו, מברך גם אותי ומקמט שוב את גבותיו. קולו מרעים – "בטח קראת ב'כלכליסט' הבוקר מה הגזענים האלה, המתנחלים האלה, רוצים לעשות באזור התעשייה שלנו. אני מתנצל שעליי ללכת אבל יראיינו אותי עכשיו בנושא זה."

אני לוחצת אל ידו לשלום. לא קראתי ב'כלכליסט' הבוקר ואין לי שום מושג על מה הוא מדבר. ייתכן שעל כך דעם גם קודם בדבריו.

אני מרגישה בורה וזרה, וגם תוהה אם בכנס שעניינו חינוך אני צריכה להיות בקיאה במצב אדמות היישוב באזור התעשייה, ואם היה זה מתחייב מצד ראש העיר למחות בנושא זה בשעה שהוא מברך. אבל נודה על האמת: אנו חיים בזמנים מעורבבים שכבר מזמן אין בהם "שעה יפה ל-". פנים וחוש, אישי וכללי, מתערבבים בכל אמצעי המדיה, גם על ידי אנשים פרטיים ובטח ובטח על ידי אנשים פוליטיים.

מגיע תורי להרצות ואני מתבוננת בקהל מגובה הבמה. הן מרימות אליי את מבטן, והוא לא אוהד, ולא נוטר.

הוא זר. זהו מגזר פרטי שאינו חשוף כנראה לאנשי החינוך הציבורי. זו שעת צהריים והן אחרי יום עבודה. אולי הן שואלות את עצמן בלבן, "נו, מה עכשיו?! עד מתי?!" רציתי באותו רגע להיות מסוגלת לדבר את כל הרצאתי בערבית קולחת, כדי לחתוך את מסך הזרות, אבל אין לי. יש לי כמה מילות ברכה ואני נבוכה להוציא אותן כשאין לי מעבר להן מה לתת. אבל הידיעה הפנימית אומרת שההכרה מחייבת.

"א-סאלאם עלייכם ורחמאת אללה," פתחתי. ושוב נשמעה אוושת השמלות המסורתיות והמבטים התרככו.

מסך הזרות ירד.

בפתח הרצאתי ובסיומה בחרתי לצטט את מרקוס אורליוס, קיסר ופילוסוף בן המאה השנייה לספירה, כפי שנפתח ומסתיים סיפור אמיתי זה. אני חושבת שגם זה ריכך מעט את המרחב המורכב שבינינו.

"ערכו של כל אדם הוא לפי ערכם של הדברים שאליהם הוא נושא את נפשו", וזה מחזיר את האחריות לכל אחד ואחת מאיתנו.

עם זה נפרדנו.

את סאלים אשוב לבקר ביום אחר. ■

מצאתי את עצמי מכתת את רגליי בדוכנים, עוברת דרך תעשייה מסחרית שלמה. לבסוף נכנעתי וקניתי תחפושת במחיר מופקע ולא פרופורציונלי, שקועה בתור האין-סופי עם עשרות הורים וילדים ותוהה – לאן נעלמו כל גיבורי-העל? הרי זה בסיסי. כולנו היינו שם. ואיפה אנחנו היום? מדוע ניתן לראות אותם רק על גבי האקרנים ולא בחדשות? למה אנחנו מבולבלים, ובאיזה צד אנחנו בסוגיות שבין אדם לאדם או אדם לחברו? ולמה זה הפך מורכב ולא פשוט לנו, כמו לבני ולחבריו, שכל מה שהם זקוקים לו הם חרב, גלימה ודמיון מפותח כדי לנצח את הרעים?

העמקתי להתבונן פנימה, ללא שיפוטיות ושאלתי את עצמי, מתי "התפכחנו" וזנחנו את החלום? למה רובנו מזהים את הצורך ומסכימים לרוב שהעולם הולך ושוקע בתוך עוני, אלימות, פערים חברתיים, קנאות דתית, שנאת חנם לאחר, היעדר דיאלוג והיעדר משאבים לחינוך ולרווחה; ועדיין, אנו מספרים לעצמנו שזה נאיבי, לא ישים, חסר תועלת, ושנחנו "בורג קטן במערכת" – רק כדי לא לנסות ולהשפיע?

מדוע אנחנו מנהלים חיים שלמים ויכולים לטוס לחו"ל שלוש או ארבע פעמים בשנה, במסגרת העבודה או עם בני המשפחה, אבל את הפינות החשוכות בעיר איננו מעזים לבקר. ואם במקרה אנו נתקלים בהן, לרוב הפחד משתלט עלינו ואנו מנסים להתעלם ולהרחיק את זה מאיתנו. עם יד על הלב, כמה מטרידות אותנו

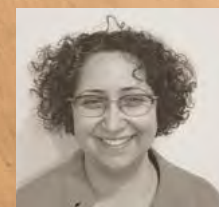
סופרמן, אשת חיל, רובין הוד, הענק הירוק, האבירים, הפיות, הקוסמים, ואפילו השוטרים, הקאובויים והחיילים. כולם היו אז מושא להערצה וליוו אותנו כגיבורי ילדות, ואנחנו רצינו להידמות להם, ולו רק ליום אחד, בפורים. אז האמנו שהעולם מחולק ל"טובים" ו"רעים" ושהמלחמה ביניהם בלתי נמנעת, אך היה לנו גם ברור באיזה צד אנחנו רוצים להיות. מדובר היה במלחמת אין-ברירה, בסכנה קיומית, בכאוס ובחוסר צדק – כשהשלטון היה קורס והאנשים היו במצוקה וכאשר תחושת חוסר אונים וכליה אימו על כולם. נשמע מוכר?

אז, בדיוק אז, הופיעו גיבורי-העל. והם היו דוגמה לסיוע ולנדיבות, רגישים למצוקת הזולת. מיד כשזיהו צורך, מבלי להסס, חדרו את מחסומי הפחד והספק, גייסו כוחות-על ועברו מסעות מסוכנים והרפתקנים. הם שילמו לרוב מחיר אישי והקריבו את היקר מכול, אך נחלצו לעזרה וזכו לתהילת עולם. וכולנו רצינו להיות כמותם.

כשהתבגרנו, עשינו את המסלול המוכר של השכלה, תרבות, מודעות, פעילות פוליטית וחברתית. הפכנו נגישים יותר למידע גלובלי, נוכחים בזירות הטכנולוגיות העדכניות, עובדים בעבודה משמעותית. חלקנו הפכנו בעצמנו להורים שמחפשים את ילדיהם לגיבורי-על בפורים. כך, מצאתי את עצמי חושבת על בני הקטן בן הארבע, שעושה כל שביכולתו להיות גיבור-על, ורציתי להגשים לו את החלום.

לאן נעלמו גיבורי העל?

רעות פרידמן

עיצוב:

ליטל כספין, מירב אגסי

במסע הפרטי שלי בחיפוש אחר תחפושת יחד עם בני הפעוט - גיליתי שהאפשרות הבלתי אמצעית להיות גיבור-על אינה רק נחלת ילדי הגן. זוהי שאיפה אנושית של כולנו, לראות סביבנו אנשים בעלי עוז וגבורה שמשנים את עצמם ובכך משנים את העולם.

לחלום של תקווה ולממש אותו.

בהביטי סביב היום, כאדם בוגר, אין לי ספק באשר לצורך שנדמה שלא הפסיק לגדול מאז אותם הימים. מספיקה מהדורת חדשות אחת כדי שתתחוויר לנו עוצמת הקרע והשבר שלתוכה העולם שוקע. כוחות האופל של רוחות מלחמה ואינטרסים כלכליים, אגואיזם ושחיתות הפכו לנחלת מנהיגינו.

ישנה אלימות על כל סוגיה – בבביש, במועדונים ובגינות ציבוריות. הרס עצמי מוביל להתמכרויות, לאבדון ולתחושת ניכור וניתוק רגשי, ועוד. מנגד – עולים כוחות של נפרדות, שנאה, קנאה וחומות זכויות, הנבנים בערינו ומבדילים בין אלו שיש להם ולא לאלו הטרודים בהשרדות קיומית.

האם כל אלו לא קשורים אלינו? האם מעולם לא היינו חלשים, עולים חדשים, רדופים, חסרי אונים, מתמודדים עם קשיי שפה, פערי תרבות, אטימות וביורוקרטיה בארץ לא מוכרת? האם לא נזקקנו ברגעי שבר או חולי, מצוקה או מוות למישהו שיפיח בנו תקווה? האם לא נזקקנו לקולו של החכם, של מי שעשה זאת בעבר והצליח לפרוץ דרך – ועכשיו הוא כאן עבורנו?

אם זה אנושי כל כך ומוכר, מדוע אנו נמנעים לצאת לשדה הקרב של הגיבור? מדוע אנחנו מתמהמהים? מדוע ישנו פער בין המקום שבו היינו רוצים לראות את עצמנו למקום שבו אנחנו בוחרים להיות? למה קשה כל כך להיות היכן שצריך ופשוט להתגבר?

ההשלכות של האדישות, הייאוש והתירוצים שאנו פוגשים בתוכנו ומסביבנו? כמה מאיתנו מדירים שינה מעיניהם בשל מצב כדור הארץ, חוסן הקהילה, חינוך ורווחת השכונה בדרום העיר, ואפילו השכן שלנו – כשהוא נתון בסכנה או במצוקה קיומית? בודדים. אמיצים. בעיקר צעירים ברוחם שלא אמרו נואש.

בעודי מחפשת תשובות לאותן שאלות נוקבות, תחושת כבדות נחתה עליי, כאילו שמעתי את קולות הרציונל והנסיבות קוראים תיגר על מחשבותיי. אז, בדיוק אז – מעט עם ניחוח נוסטלגי – עצמתי את עיניי וזכרתי כיצד הייתי כל-יכולה בעודני מחופשת (שלוש שנים ברציפות) לאשת חיל! כל שרציתי היה ללחום למען הטוב, באופן צנוע ואנונימי, אך לעשות את המעשה הנכון, והאמנתי בכל לבי שרק ליום אחד זה אפשרי. היה זה אושר עילאי.

אחר כך הכול חזר לשגרה. המשכתי בחיפוש אחר כיוון ושאלתי את עצמי כל הזמן מדוע העולם נוהג כפי שהוא נוהג. אך ידעתי כבר אז – בגיל של בני היום – שחיפשתי מזור לכאב ולסבל ורציתי לגרום לשינוי ולצדק. בהמשך חיפשתי מודל לחיקוי ולהשראה, אך זה לא היה קל. חיפשתי גיבורים יום-יומיים, כאלו שעושים את הבלתי אפשרי, עם ברק בעיניים ועם רוח לחימה, אך לא מצאתי. אז שוב הגיע פורים ושוב מצאתי את עצמי מתחפשת לרובין הוד, פיטר פן ושותפיהם. פחות עניין אותי להיות מלכה, נסיכה, סוג של חיה, או פיה – רציתי להתחפש

נושא זה זוכה לבמה רחבת-היקף במיתולוגיה. כמעט בכל התרבויות והמסורות ניתן למצוא סיפורי גבורה, מיתוסים של לוחמים, אבירים שיצאו למסעות ולוחמי אור שנלחמו בבני החושך. בכל המיתוסים נדרש הגיבור לזהות את הקרב, לעזוב עולם מוכר ונוח, לצאת אל הלא נודע, לחרף את נפשו ואף להסתכן בסכנת מוות. היה עליו בהכרח להסתכן ולתת את כולו למען אידיאל רחב. כיום אנו נדרשים לעשות בדיוק את אותו הדבר, אבל משהו גורם לנו להימנע: הפחד שניפצע בדרך, שנמות, שנאבד הכול – ולמען מה? טבעי שגם עולה ספק. הספק אומר לנו שכוחנו דל ולא משמעותי; שקולנו לא יישמע; שלא נצליח להוביל לשינוי מהותי, ושבכלל, הרי זהו תפקידם של מנהיגי המדינה, הממשלה ושאר הארגונים החברתיים.

על פי אפלטון והמודל שלו, בספרו "הרפובליקה", כל זה נכון במבנה של חברה נכונה. לגישתו, חברה נכונה היא חברה המסודרת על פי אתיקה, ובה לפרט, כמו למנהיג, ברור כי שדה הקרב אינו חיצוני ואינו מבוסס על אגו. הקרב הוא לא על שטחים וטריטוריה, ממון או אינטרסים, אלא הוא מזון רוחני פנימי המוביל את כולם להתפתחות ולאבולוציה רוחנית.

תארו לעצמכם חברה הבנויה על אבני יסוד כאלה; תארו לעצמכם חברה המושתתת על ייעוד רוחני, על חינוך לעצמאות ועל ערכים; תארו לעצמכם חברה שבה כל אחד ימצא את מקומו וייתן את הטוב ביותר שלו.

בחברה כזאת המנהיג יהיה האדם המוכשר ביותר למשימה, זה שכל חייו נתונים לשירות האידיאל האתי, ולא לרווחתו האישית. נשמע אוטופי? נאיבי? בלתי אפשרי? אני ממש יכולה לשמוע את צקצוקי הלשון וגלגולי העיניים מבעד למקלדת. אכן, הרחקנו לכת.

האנושות ברובה ויתרה על החלום ועל האפשרות להתנגד ולהשפיע. הזדהות עם האינרציה מובילה אותנו לשיתוק, להימנעות ולקיפאון. היכולת לפעול ולעשות מעשה נתפסת כ"הרפתקה משוגעת" או כחזיון תעתועים. אך דווקא בעידן של מודעות וחיפוש משמעות, דווקא עכשיו אני רוצה להציע גישה אחרת. על מנת לבקע את תקרת הזכוכית של הריקנות והבדידות. דווקא בהיעדר ביטחון ויציבות חיצוניים, כשהנזקקות גואה והמשאבים מידלדלים, נדמה כי הצורך הרוחני קורא לגיבורים שבנו להתעורר.

אני אוחזת בדעה שניתן להחזיר עטרה ליושנה ולחשוף מחדש את תהילת הלוחם – הגיבור היום-יומי. אין מדובר בקלישאה, טריילר למותחן גיבורי-על, או בקריאה להפיכת המשטר. מדובר בהיענות לגיבור הפנימי. זה שבתוכנו אשר מסכים למצוא את המאחד ולא את המבדיל, אשר מאפשר דיאלוג, מנכיח צדק ולא צדקה ומוביל לשינוי באמצעות תקווה ואהבה ולא מכוח פחד וחרדה. לאחר הפורים האחרון שאל אותי בני, אם גיבורי-העל אמיתיים, האם הם מתים ואם יש אדם שיכול לנצח אותם? אז

התחדד בי שוב הצורך לחיות מחדש, כאן ועכשיו, את החלום של הגיבור.

אני מבקשת לקרוא לילדים הגיבורים שהיינו לחזור ולבחור בגבורה בדרך חיים. אני קוראת לאלה שזכרו שעליהם לבחור והיו נועזים ואמיצים, פשוט לבחור – באיזה צד עליהם להיות. אלו שאז, כמו היום, מחפשים את הדרך לעשות זאת ונכווים לעיתים, אך לא אומרים נואש. אני יודעת שזה אפשרי, משום שלא ויתרתי על כל זאת בעצמי. אני מצאתי דרך להגשים את ייעודי, לבחור באמת. ובכל נסיבות חיי הובלתי את עצמי למקום שבו אוכל לפעול למען עולם חדש וטוב יותר.

כאשר נסדוק את חומות הייאוש ואת אוזלת היד שבקרבנו, ביננו לבין עצמנו, וניתן לקולנו החרשי הילדי להבקיע – נוכל להשפיע.

אין מדובר בשדות מוקשים או בכיבוש חיצוני, אלא דווקא בכיבוש פנימי.

זה שהופך את סף הרגישות למצפן ומעדיף את האחדות, המשותף והמכבד; זה שמקרין מתוכו שמחה, פשטות וענווה; זה שעסוק בנתינה ובנדיבות ומוביל דרך של אהבה והרמוניה לכל מי שמושיט יד.

העולם כיום זקוק לגיבורי-על. לא נמצא אותם או נשמע עליהם בחדשות, אך בחייהם הם יוכיחו שניתן לפרוץ חומות של תודעה ולהחיות את הגבורה גם במאה ה-21. הגיבור מבטא חמלה, מאחה קרעים ושסעים, מחפש לגייס את כל כוחותיו ורואה את עצמו כבלתי מוגבל. החזון הוא נר לרגליו,

וכן האחוזה האוניברסאלית והיופי שבשירות אידיאל רחב מפעימים אותו. הוא זוכר לשם מה הוא חי.

"התשובה שלי לעצמי ולבני, היא – לא, לא נעלמו גיבורי-העל! בשל סיבות שונות הם טרם התגלו, הם רק בקיפאון משתק זמני. ואולם, האהבה תמיס אותם, תזכיר להם מי הם ותוביל אותם לאושר שבחיפוש אחר האמת.

עם זאת, הזמנים הקשים מבקשים פעולה ומעשה. בשל צו השעה והצורך המתגבר, אגיד לכל מי שחפץ לשמוע –

דרושים גיבורי על!

דרישות התפקיד:

- להסכים לרצות לבחור בטוב בכל מחיר.
- להעז לצאת לקרב מול ה"אויבים" הפנימיים ולהתגבר עליהם.
- להתחייב להקריב את הנינוחות למען הרפתקת חיים בעלי משמעות.
- לרצות להנכיח את הטוב בכל תחומי החיים, ובכך להיות דוגמה ולתת תקווה שכל זה אפשרי.
- לנצח את הציניות, הספקנות, חוסר הביטחון וחוסר האמונה – על ידי אחווה ונדיבות.
- להיות מאושר מתהליך ה"קרב", לקבלו באהבה, ולא להיקשר לתוצאות נגלות.
- לזכות באפשרות לקחת חלק בשינוי ההיסטוריה ולהיות השינוי שהיינו רוצים לראות בעולם.
- אם על כל השאלות הללו ענית בחיוב בלוח לבך, הנך גיבור-על. זכור, היכן שיש חושך גדול, כל אור קטן מאיר. ■

הרוח האולימפית

אור שפיר

תחושת ניצחון והרחבת גבולות היא בדרך כלל התוצאה המיוחלת לתהליך ארוך ומפרך של אימון הגוף והנפש עבור כולנו. בספורט, כמו בחיים, לא פחות ואולי יותר מכך, היא קשורה להזדהות של הפרט עם הרוח. כל אדם שמנצח את המגבלות שלו, המחסומים וההזדהות שלו עמם, וכנגד כל הסיכויים מנצח את עצמו - מחייה את הרוח האולימפית.

סיפור אמיתי

עיצוב: ענבל בורד
וליטל בספין

אני עומד על קו הזינוק, לפני יריית הפתיחה למרוץ המרתון. יום יפה, מזג אוויר קיצי ונעים. אני מחמם את הגוף. קצת מתיחות, קצת קפיצות להזרים את הדם. למען האמת אני די מתרגש. חיכיתי לרגע הזה כבר כמה חודשים. היום הוא היום השלישי לאולימפיאדה של אקרופוליס החדשה בספרד. ריצת המרתון (12 ק"מ בלבד) היא האירוע הספורטיבי האחרון במפגש.

המשחקים האולימפיים מגיעים מתקופת יוון העתיקה, והם היוו טקס דתי לאלים. הם אפשרו להתקרב אל האל שבתוכנו על ידי ניצחון האדם על עצמו, ניצחון הרוח על החומר. בימים ההם המשחקים נערכו באקרופוליס של אולימפיה, סמל למקום הגבוה

ביותר שהאתלט שואף להגיע אליו. המילה אתלט מגיעה אף היא מיוון העתיקה, ופירושה לוחם, הלוחם הפנימי.

הנני כאן, אתלט אולימפי, מרגיש קרוב לענבים. לצדי עומדים כ-30 רצים מכל הגילים והמינים, מקצוענים וחובבנים. זהו היופי של הרוח האולימפית - לכל אחד ואחת יש הזדמנות להשתתף.

יוצאים לדרך! איילים בדמות אדם פורצים קדימה בדילוגים, "שיהיה להם בהצלחה!" אני מגשש את דרכי, מלפניי יש רץ עם גופייה אדומה ואני מנסה להיצמד אליו. אחרי כמה דקות אני מבין שהוא מהיר לי מדי, ומשחרר אותו לדרכו. מצאתי את

הקצב הנכון. כמה זה סמלי, אני חושב לעצמי, החיפוש אחר הקצב הנכון לנו בדרך. להכיר את הגבולות של עצמנו, ולמתוח אותם.

לא מהר מדי, לא לאט מדי – המתח הנכון.

לאחר קילומטר של ריצה התחילה עלייה מתונה לאורך שביל עפר ארוך מאוד. בקצה השביל אני רואה כמה נקודות קטנות ומתרחקות, אלו כנראה האיילים. מלפניי הגופייה האדומה, במרחק של כמאה מטרים. "לשמור על הקצב, לשמור על הקצב." מתחיל להיות חם. הגוף כבר מאותת לי שהוא רוצה להאט, והרציונל מתחיל לייעץ לי – "אתה לא צריך את זה, עשית את שלך מעצם זה שאתה רץ, העיקר ההשתתפות. מי בכלל ידע? אף אחד לא מכיר אותך פה, אתה לקחת על עצמך משימה שלא תוכל לעמוד בה, כדאי שתתחיל להאט, מה אתה מנסה להוכיח? למי?" אני מבין שזה הולך להיות קרב לא פשוט...

אנו רצים דקות ארוכות בעלייה המתונה. הנוף מולי הוא השטחים הפתוחים, שביל העפר והגופייה האדומה, שנמצאת כמאה מטרים ממני. "לשמור על הקצב, לשמור על הקצב." כדי לעודד את עצמי אני מתחיל לחייך תוך כדי ריצה. אני מניף את הידיים והרגליים באוויר כמו משוגע, ומדמיין אותי כמו ילד שרץ ומחבק את העולם. זה באמת משפר את מצב הרוח. מדי פעם מחכים לנו בצד הדרך מלאכים שמסמנים לנו מהו הכיוון הנכון ומחלקים לנו מים. לכל אחד מהם אני מחלק "כיפים", מוחא

כפיים וצועק *!espiritu olimpico* (הרוח האולימפית בספרדית)

אנחנו לקראת סוף העלייה. אני מרגיש שהרץ עם הגופייה האדומה מאט ואני חולף על פניו. בדרך אני מוחא לו כפיים, הוא נותן לי דחיפה קדימה ומעודד אותי בספרדית. איזו אחווה של ספורטאים! אני ממשיך קדימה והלב פועם בעוצמה מהתרגשות. ממשיכים. אני חולף על עוד כשני רצים ורואה כבר את האצטדיון מתקרב. אני שמח, מבסוט מעצמי, מרגיש שעמדתי יפה במשימה, ניצחתי את הגבולות שלי. אפשר ללכת הביתה מסופק. אני מתמלא בכוח עם ההרגשה של הסוף שמתקרב. רגע, למה "המלאך" מסמן לי שמאלה? האצטדיון הוא ישר קדימה, הוא נראה לי קצת מבולבל, לא?? המשבר הגיע (אחרת זה לא היה אמיתי, לא?)

מסתבר שיש עוד דרך, ומי יודע מתי היא תגמר? עכשיו זו לא מלחמה רק מול המנטל, גם הגוף כבר צועק חזק. השמש יוקדת, השרירים כואבים, כפות הרגליים שורפות בתוך הנעליים, ויש לי את הכאב המציק הזה בצד, מתחת לצלעות. כמה עוד אוכל להחזיק??

אז, אני נזכר בציטוט יפה על הרוח האולימפית, שילוה אותי מעכשיו ועד סוף הריצה – "אנו סובלים מכוחות מנוגדים. השרירים שלנו מכווצים. לפעמים אנחנו רוצים לזרוק את עצמנו על הרצפה ולצועק, 'די!!' אבל יש משהו בפנים שאומר לנו להמשיך קדימה. אם אנחנו מגיעים לעומק של

עצמנו, אנו מבחינים שהניצחון נמצא בתוך עצמנו."

לקראת סוף הריצה הייתה עליה תלולה. כל הרצים כבר תשושים ומגיעים לסופה באפיסת כוחות. לפתע אני רואה מוחץ לאצטדיון פנים מחייכות ומוכרות. חברים עומדים בשורה ומעודדים אותנו. איזו תחושה טובה! ברגע אני מרגיש כאילו טענו אותי באדרנלין ורק עכשיו התחלתי את הריצה. מדהים כמה שהגוף שלנו הפכפך. אני נכנס לאצטדיון. מריעים לנו מאות אנשים. מוסיקה, מחיאות כפיים. אני מגביר קצב עד לקו הסיום. עשיתי זאת!

במשך השעה הקרובה ממשיכים להגיע רצים. האצטדיון ממשיך להיות מלא, ונשמעים המוסיקה ההרואית, התשואות ומחיאות הכפיים. לכל אחד ואחת מגיע סיבוב ניצחון. ניצחון האדם על עצמו, ניצחון הרוח על החומר. במשך שלושה ימים מאות ספורטאים הזינו את האש האולימפית עם כל טיפת ידע ומאמץ. אותה אש, אשר מסמלת את הרוח האנושית של הערכים הנצחיים, בוערת בלבבות כולנו.

גבוה יותר, מהר יותר, חזק יותר, אנחנו אחד! ■

...לאבד תחושת זמן, לפגוש את עצמינו בשקט עמוק...

ווטסו
טיפול במים
(אילנה קדם)

052-8929353 ☎

מטפלת מוסמכת
מטעם WABA ✓

f My watsu ilana kedem

בס"ד

מעלות
חימום תת רצפתי

משאבות החום הטובות בעולם

עם אישור התקן המחמיר של איגוד המיזוג האירופאי **EUROVENT**

משאבות חום

מערכות מים • מערכות חשמל

maalot.biz 1-800-261-261

יעוץ, תכנון והתקנת מערכות חימום רצפה

יופי, משמעות וחייבור

אילן גולדשטיין

צייר בוגר בצלאל ותרפיסט מוסמך באמנות

www.facebook.com/ilan.goldstein.6

השבה ושימור הבריאות

הומיאופתיה וצמחי מרפא

טיפול במצבים כרוניים
לטובת בריאותך ואיכות חייך

שחר אלוני | BA | LLB | MBA | RcHom

052-3204976 | שחר אלוני הומיאופתיה וצמחים | f

Shahar74@012.net.il | שחר אלוני ברטיפול | G

CINEMA CONCEPT

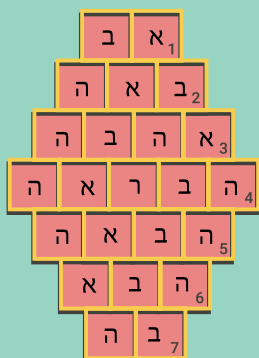
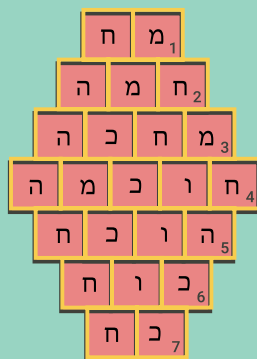
המותגים שלנו הם של מיטב היצרנים בתחום מערכות האודיו והקולנוע הביתי, ולקהל לקוחותינו אנו מציעים רק את המערכות שאנו מאמינים באיכותן. בשלב ההתקנה אנו מקפידים על שימוש בציוד התקנה מתקדם, רמת גימור ללא פשרות ושמירה על סביבת עבודה אסתטית ונקייה.

סינמה קונספט הינה חברה העוסקת בייעוץ, תכנון, מכירה והתקנה של מערכות אודיו-וידאו, קולנוע ביתי ובקרה חכמה, והופכת את הבילוי בבית לחוויה. במגזר העסקי אנו מתמחים בשילוב מערכות מולטי-מדיה בחדרי ישיבות, והתקנת מערכות אודיו-וידאו בחנויות ובמקומות בילוי.

לפגישת יעוץ ללא תשלום, אנא צרו קשר: 054-6601543, info@cinema-concept.co.il

בקר באתר שלנו: cinema-concept.co.il

חידון היגיון

עיסוי רפואי משולב

יערה תבור - מטפלת בכירה בעיסוי רפואי

✿ עיסוי משולב

✿ דיקור אינטגרטיבי

✿ Trigger Point Therapy

✿ עיסוי נשים הרות

✿ כוסות רוח

054-9747324

fores.tavor@gmail.com

*אפשרות הגעה לבית המטופל

מקום טוב

כיתות ואולמות להשכרה

מקום-טוב הינו מרכז להשכרת כיתות לימוד מאובזרות, חדרי ישיבות, אולם כנסים ואולם תיאטרון. מרכז צעיר ודינאמי באווירה מיוחדת ומקצועית, הממוקם בלב תל אביב.

✓ שירות אדיב ונעים

✓ חנייה נגישה

✓ מגוון חדרים ואולמות

✓ לובי וקפיטריה מרווחת ומפנקת

✓ מחירים אטרקטיביים

סלומון 7, קומה 1
תל אביב

לקבלת הצעת מחיר

ותיאום פגישה התקשרו:

054-240-7222

www.makomtov.org.il

info@makomtov.org.il

שבע שורות לזריחה
אמיר אור

ואף על פי כן החיים, ואף על פי כן אהבה.
ראה עוד נראה את שער הלב
נפקח אל עולם של תקווה.
בשביליו שוב נפסע, על יפיו נתפלא
ורוחנו צלולה ושלוח:
ראה עוד נראה את הבקר עולה,
את זריחת האדם הקרבה.